

یادداشت

وضیّت ناگوار آموزش زبان

■ **احسان فهیم**

وضیعت زبان دانشجویان آنچنان که باید رضایت‌بخش نیست و دانشجویان هنوز اهمیت این موضوع را درک نکرده‌اند. این موضوع قابل تصور نیست که دانشجویی بدون آشنایی با زبان انگلیسی بتواند آموزش کیفی ببیند. در واقع این دانشجویان برای مطالعه مقالات و منابع بین‌المللی در این دوره نیازمند آشنایی با زبان انگلیسی هستند.

دانشجویان طی سال‌ها و ترم‌های تحصیلی واحدهایی از زبان انگلیسی را در دانشگاه‌های محل تحصیل خود می‌گذرانند و این در شرايطی است که نمرات آنها چنگی به دل نمی‌زند. مگر آنکه از دوران کودکی و نوجوانی به کلاس‌های متفرقه و آموزشگاه‌های زبان رفته باشند. چرایی این مسئله موضوع مهمی است که شاید هنوز مورد توجه مسئولان قرار نگرفته است.

به طور نمونه یکی از شرایط ورود به دوره دکتری این است که دانشجویان بتوانند نمره مطلوب از آزمون زبان را کسب کنند. این در حالی است که بسیاری از دانشگاه‌ها با سرپیچی از این امر اجازه می‌دهند دانشجویان با ورود به مقطع دکتری آزمون زبان را همزمان با آزمون جامع یعنی در همان سال اول بگذرانند، در حالی که این موضوع می‌تواند لطمه بزرگی به وضعیت تحصیلی دانشجویان بزند.

آمارها نشان می‌دهد برخی مؤسسات آزاد آموزشی نیز به‌طور سیستمی موفق هستند که دلیل احتمالی آن هم آزادی بیشتر در انتخاب کتاب، روش‌های آموزشی و اساتید برجسته است که به‌رغم جو حاکم بر آموزش و پرورش حق انتخاب استاد را دارند و به راحتی می‌توانند از اساتید آزاد و بنام استفاده کنند.

روش تدریس زبان در مدارس کشور یک روش قدیمی و بسندو یازده است و اگر ما سال‌ها هم با همین رویه پیش برویم، هیچ تغییری در کیفیت یادگیری دانش‌آموزان رخ نخواهد داد. ضمن اینکه در نظام آموزشی ایران، زبان انگلیسی به عنوان یکی از دروس عمومی از اولین سال‌های دوره راهنمایی ارئه می‌شود، با وجود اینکه ساعات زیادی صرف خواندن، درس دادن و تهیه مواد آموزشی می‌شود اما جز صرف منابع مالی و انسانی فراوان، سود دیگری عاید دانش‌آموزان و جامعه نخواهد شد، چراکه از روشی منسوخ و غیر کاربردی استفاده می‌شود.

اغلب افراد دارای لیسانس زبان که مطابق معیارهای آموزش و پرورش باشند برای کار استخدام می‌شوند و اینکه فرد چقدر به زبان و شیوه‌های آموزش تسلط دارد اصلاً مورد بررسی قرار نمی‌گیرد، پس مدرسان نیز با شیوه‌های آموزش آشنا نیستند و تنها به کتاب‌های تألیف شده خود آموزش و پرورش بسنده می‌کنند و دانش‌آموزان نیز با همین دانش کم معلم پیش می‌روند.

با این حال لازم است برنامه‌ای مدون برای ساماندهی آموزش زبان انگلیسی از مدرسه تا دانشگاه در نظر گرفته شود.

دیگه چه خبر

پذیرایی و هدیه ممنوع شد

بخشنامه ممنوعیت پذیرایی اجباری و تهیه هدیه در جلسات دفاع پایان‌نامه و رساله در دانشگاه آزاد اسلامی ایلاغ شد. برخی دانشجویان سعی می‌کنند در جلسه دفاع پایان‌نامه، خود ستاندار همه مسائل باشند. یعنی از اتصال کابل کامپیوتر تا پذیرایی را انجام می‌دهند و به همین خاطر استرس زیادی به خودشان وارد می‌کنند. برخی معمولاً قبل یا یکی از دوستانشان هماهنگی لازم جهت انجام این‌گونه کارها را انجام می‌دهند و خود را درگیر نمی‌کنند.

اگر شما در چند جلسه دفاع شرکت کرده باشید، تقریباً با روال کار آشنا هستید. در صورتی که در حین ارائه این کار، چنین مراسمی موجب حواس‌پرتی خود و مخاطبان می‌شود.

برخی دانشجویان ریخت و پاش زیادی انجام می‌دهند که بیشتر شبیه جلسه جشن ازدواج است؛ حال آنکه تا آن حد نیاز نیست پیش‌بروید. حال تصمیم با خودتان است که دست به کار شوید و کام مخاطبان را شیرین کنید.

گاهی هم مشاهده می‌شود برخی دانشجویان در پایان جلسه کادوهایی را به اساتید تقدیم می‌کنند. این کار در آن شرایط چیزی جز حس گرفتن نمره را به اساتید جلسه کادوهایی را به اساتید منتقل نمی‌کند و جالب نیست و ممکن است اساتید کادوی شما را رد کنند که البته حس خوبی هم نیست. در صورتی که استاد راهنما و یا هر استاد دیگری برای شما زحمت کشیده و واقعاً دوست دارید از او قدردانی کنید، می‌توانید بعد از جلسه دفاع و در دفتر کارش این هدیه را تقدیم او کنید نه در جلسه دفاع.

اکنون حاشیه‌های ایجاد شده موجب شد تا دانشگاه آزاد اسلامی اعلام کند: بخشنامه ممنوعیت پذیرایی اجباری و تهیه هدیه در جلسات دفاع پایان‌نامه و رساله از سوی دکتر علیرضا ربایی معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی و دکتر بیژن رنجبر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی به رؤسای واحدها، مراکز آموزشی و سازمان سما ایلاغ شد.

بر اساس بندهای این بخشنامه، با توجه به اینکه برخی دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی در زمان برگزاری جلسات دفاع از پایان‌نامه و رساله متحمل هزینه‌هایی اجباری برای تهیه اقلام پذیرایی و بعضاً هدیه شده‌اند، بدین وسیله مؤکداً اعلام می‌شود انجام این امر به هر نحو ممکن ممنوع است.

دانشگاه

گزارش یک

علیرضا سزاوار

کابوس پزشکان غیرانتفاعی

طرح خصوصی‌سازی آموزش پزشکی در شرف اجراست

پزشکی را طریق آیین‌نامه بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که خیلی از مفاد آن را دانشگاه‌های دولتی هم اجرا نکرده‌اند.

■ **ترس از فراموشی استانداردها**

دبیر شورای صنفی دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی هم با انتقاد از اینکه مؤسسات غیرانتفاعی، استانداردهای

لازم را در مباحث درسی و آموزش دانشجویان اجرا نمی‌کنند، گفت: ترس از اینکه در مسئله پزشکی هم این استانداردها رعایت نشده، بسیار وجود دارد. رشته پزشکی به صورت مستقیم با کلاس‌های علوم پزشکی تکیه خواهد زد و بعد از فارغ‌التحصیلی نیز سلامت مردم را باز بچه بی‌صلاحیتی خود قرار خواهند داد.

در واقع این طرح آن طور که در آیین‌نامه نوشته شده، قابلیت اجرایی ندارد چراکه دانشگاه‌های علوم پزشکی همین حالا هم با نظر وزارت بهداشت و دولت با مشکلات مختلفی دست به گریباندند. اگر همین الان دانشگاه‌های علوم

گزارش ۲

حسین اعلائی

خوابگاه خالی هست، اجازه اسکان نمی‌دهند

ماجرای تحصن دانشجویان متأهل دانشگاه تهران چه بود؟

«خوابگاهی که به دانشجویان متأهل داده‌اند در حد یک خوابگاه مجردی است و امکانات متفاوتی در نظر نگرفته‌اند. وقتی به مسئولان می‌گوییم چسرا می‌خواهید از خوابگاه برویم؟ می‌گویند چا برای دانشجویان دیگر در خوابگاه نیست. این گفته مسئولان دانشگاهی در حالی است که ۵۰ واحد خوابگاه خالی در دانشگاه داریم و حتی بارها گفته‌ایم نفر بیایورید و در این واحدها ساکن کنید، ولی توجه نکردند.»

اینها بخشی از گفته‌های دانشجویان معترض به مدیریت خوابگاه در دانشگاه تهران است. حال

آنکه حجت‌الاسلام رستمی رئیس نهاد نمایندگی ولی فقیه، هم پیرامون ناپدید گرفتن خوابگاههای متأهلی توسط مدیران دانشگاه‌ها به تازگی گفته بود دانشگاه‌ها به سبب تعدد مسائل ضروری‌شان مجبور می‌شوند به مسائل بحرانی تر توجه کنند. بنابراین مسئله خوابگاه‌متأهلی برایشان مسئله‌ای جدی و بحرانی نیست. متأسفانه ما این مشکل را در دانشگاه‌ها داریم و امیدواریم با نظارت‌ها و همراهی‌ها حل این مشکلات را شاهد باشیم.

■ **با گیت مانع ورود می‌شوند**

یکی از دانشجویان دانشگاه تهران که در تحصن دانشجویان متأهل شرکت داشت، پیرامون این تحصن گفت: «برای خوابگاه دانشگاه می‌خواهند مثال آ یا دانشجویان ایرانی که به آلمان می‌روند، گیت بگذارند تا ما نتوانیم وارد خوابگاه شویم، ما دانشجویان خوابگاه متأهلی از صبح تحصن کرده و خواهان این هستیم که اجازه دهند تا در خوابگاه بمانیم.»

این دانشجوی با اشاره به اینکه خوابگاه‌ها را از ما می‌گیرند و به خارجی‌ها خوابگاه می‌دهند، گفت: «خبراً ۸۰ دانشجوی خارجی، سوری، افغانستانی، بحرینسی و... را در خوابگاه جلال تمدید نکرده‌اند؛ این در حالی است که من ترم ۹ دکتری هستم و هنوز تحصیل من ادامه دارد؛ مدتی پیش با مدیران خوابگاه‌ها گفتیم که این‌ها هم بول می‌گیرند نه اینکه رایگان خوابگاه بدهند. اما حرف ما این است، برای مثال، آ یا دانشجویان ایرانی که به آلمان می‌روند، گیت بگذارند تا ما نتوانیم وارد خوابگاه شویم، ما دانشجویان خوابگاه متأهلی را از صبح تحصن کرده و خواهان این هستیم که اجازه دهند تا در خوابگاه بمانیم.»

■ **قوانین آموزشی بیش از حد آسان**
به گفته قائم‌مقام معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت «در آیین‌نامه جدید ارتقای

دانشگاه‌ها صراحتاً در تعارض با آرمان‌های انقلاب اسلامی به خصوص عدالت است. زیرا در صورت اجرای آن افرادی که تمکن مالی دارند وارد تحصیل در رشته‌هایی خواهند شد که طرفداران فراوانی دارد.»

در همین راستا بسیاری از دانشجویان و فعالان فضای مجازی اعتراض خود را در فضای توئیتر با هشتک‌های #سلامت_فدای پول و #علوم_پزشکی_غیرانتفاعی به رخ کشیده‌اند تا جایی که این هشتک‌ها در ساعات اولیه یکی از سوزه‌های داغ فضای مجازی بود.

به طور نمونه یکی از کاربران به سخنی از دکتر قریب اشاره کرد و توئیت زد: «دکتر قریب در یکی از کلاس‌هایش گفته بود دانشجویی که ۱۸ بگیرد به اندازه دو نمره با چون مردم بازی کرده است. وای به حال اینکه پای نمره با پول در میان باشد.»

■ **اعتراض ۱۶۰ تشکل دانشجویی**

از سوی دیگر ۱۶۰ نهاد و تشکل دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور هم خطاب به سرپرست جدید وزارت بهداشت در ارتباط با آیین‌نامه مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی خصوصی، خوستار لغو هر چه سریع‌تر این طرح شدند. این تشکل‌های دانشجویی با گلایه از اینکه «پارها شاهد بوده‌ایم مؤسسات آموزشی غیرانتفاعی بسیاری، بر خلاف آیین‌نامه‌های قانونی ایلاغ شده و ظرفیت مورد نیاز در جامعه و صرفاً بر اساس رانت‌های گسترده صاحبان قدرت و ثروت تأسیس شده‌اند که نتایجی جز سرخوردگی و ناامیدی ناشی از اشباع بازار کار را برای فارغ‌التحصیلان خود نداشته‌اند» هشدار دادند که «هرغم سودآوری‌های هنگفت این مؤسسات برای مدیران خود، در بسیاری از موارد حتی حداقل امکانات آموزشی را برای دانشجویان خود فراهم نساخته‌اند و به گسترش فراغ‌التحصیلان با سواد ناصح در جامعه دامن زده‌اند.»

واقعت این است که در مورد سیستم بهداشت و درمان از آن جهت که به طور مستقیم با سلامت مردم سروکار دارد، کوچک‌ترین قصور در فراهم ساختن امکانات آموزشی کافی برای دانشجویان

رشته‌های مختلف علوم پزشکی، ممکن است عواقب بسیار تلخ‌تر از تجربیات گذشته را برای جامعه بزم‌قند و مستقیم سلامت مردم را مورد تهدید خود قرار دهد.

از بسیج دانشجویی تا توئیتر

بسیج دانشجویی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران هم بیانیه‌ای در همین خصوص ارائه داد و افزود: «خصوصی‌سازی آموزش علی‌الخصوص

می‌شود در حالی است که مسئولان نهاد در این جلسات حضور ندارند.»

■ **پای سیاست‌های انقباضی در میان است**

به گفته این دانشجوی، به یکی از دانشجویان فرزند ۱۰ ساله دارد، دانشگاه نامه داده بود که چون فرزند ۱۰ ساله داری نباید از خوابگاه استفاده کنی. این چیزی است که در هیچ قانونی نیامده و با هیچ بخش اسلام و قرآن همخوانی ندارد. اینکه می‌گویند ما از این خوابگاه باید برویم، قانونی است که خودشان در دانشگاه برای خودشان گذاشته‌اند و از یک میزان ترم به بعد دیگر دانشجویان دیگر حق استفاده از خوابگاه متأهلی را ندارند.

به طور کلی خوابگاه‌های متأهلی یک لوازمی نیاز دارد که دولت‌ها به این موضوع آن‌طور که باید و شاید توجه نکردند چراکه می‌توانستند در این زمینه به حمایت‌های خاص خود شرایط مناسب را برای دانشجویان فراهم کنند به خصوص آن زمانی که مسکن مهر مطرح شد مسکن مهر دانشجویی بسیاری می‌توانست کمک‌کننده باشد اما در سال‌های اخیر سیاست‌هایی شکل گرفت که این سیاست‌ها در حوزه خوابگاه متأهلی بیشتر انقباضی بود تا انبساطی و این خوابگاه‌ها محدودیت پیدا کردند.

قرار نیست همه استاد شوند

وی با تأکید بر اینکه از سوی دیگر الان ۱۴ مقاله برای یک هیئت علمی در طول ۳۵ سال شق‌القلم نیست، افزود: «بلکه قوانین آموزشی ایران به حدی آسان است که درصداً قابل توجیهی از اعضای هیئت علمی جوان قبل از اینکه چهار سال‌شان تمام شود درخواست دانشجویی می‌کنند و این موضوع به‌شدت در حال افزایش است که این نئشان می‌دهد قوانین ارتقا بسیار آسان است.»

به طور کلی باید مسیر آموزش را هم باز بگذاریم و مسیرهایی متفاوت را برای افراد خاص در نظر بگیریم، البته در بسیاری موارد این موضوع به بهانه تبدیل می‌شود، یعنی عده‌ای هستند که وقتی روی موضوع پژوهش آنها دست می‌گذاریم می‌گویند در حال انجام کارهای خدماتی هستند و وقت پژوهش و تدریس را ندارند. در واقع اصلاً قرار نیست همگی استاد تمام شوند اما در کشورمان صورت مسئله این است که قوانین ارتقا باید به حدی آسان باشد که همگی با مرحله استادتمامی باز نشتند شوند. مگر در ارتش همه سرتیپ و سرلشکر می‌شوند؟

دستاورد ایرانی

در سال «حمایت از کالای ایرانی» این ستون را به تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص داده‌ایم که وجه ممیزه آنها ارتباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی، چه مهندسی و چه پزشکی. ارتباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذیرای آثار جامعه‌دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

تولید پاکت سیمان

با استفاده از کاغذ معدنی

در راستای حفظ محیط و صرفه‌جویی در هزینه‌ها، محققان پژوهشکده فراوری مواد معدنی جهاد دانشگاهی تربیت مدرس موفق به تولید و بهینه‌سازی پاکت سیمان با استفاده از کاغذ معدنی شدند.

دکتر مهدی اسکندری، عضو هیئت علمی پژوهشکده فراوری مواد معدنی ومجری این پروژه با بیان اینکه در حال حاضر اکثر شرکت‌های تولید سیمان در کشور از مواد پلیمری پلی‌پروپیلن جهت بسته‌بندی سیمان استفاده می‌کنند، گفت: این پاکت‌های پلیمری غیربرگشت‌پذیر به محیط زیست هستند و هزاران سال طول خواهد کشید که به طبیعت بازگردند. عضو هیئت علمی پژوهشکده فراوری مواد معدنی با تأکید بر این که در پاکت‌های جدید حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد از پودر سنگ طبیعی استفاده می‌شود و به وفور در طبیعت از جمله کشورمان یافت می‌شود، افزود: این پاکت‌ها از آن تر از پاکت‌های پروپیلن هستند. اسکندری گفت: حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد پاکت‌ها پودر سنگ است و از پلیمر کمتری در آن استفاده می‌شود و مشکلات محیط زیستی آن بسیار کمتر از پاکت‌های سیمانی پلیمری به‌شمار می‌رود. این محقق ادامه داد: از مزایای آن می‌توان به این مسئله اشاره کرد که در این فرآیند نیازی به هیچ آب مصرفی نیست و در صورت تجاری‌سازی این محصول توسط جهاد دانشگاهی تربیت مدرس این پاکت‌ها می‌توانند جایگزین پاکت‌های مرسوم شوند. طبق اعلام روابط عمومی جهاد دانشگاهی، این پژوهش با همکاری شرکت تعاونی تأمین نیاز سنگبرن مفاشهر و پژوهشکده فراوری مواد معدنی انجام شده است.

کنترل آلزایمر با اینترنت اشیا

چند عضو هیئت علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی در گروه‌های پژوهشگران زیست‌فناوری به معرفی دستاوردهای تحقیقاتی خود از جمله کاربرد بایومتریال در درمان سرطان، پروژه‌های تحقیقاتی در زمینه داروسازی و کنترل آلزایمر با بهره‌گیری از اینترنت اشیا پرداختند.

دکتر صلاحی‌نژاد در این گروه‌هایی که در دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی برگزار شد، به تشریح برخی توانمندی‌های دانشکده مهندسی و علم مواد در حوزه بایومواد پرداخت و با اشاره به اینکه مواد درگیر در حوزه زیست‌فناوری مواد غذایی، دارویی، بایومتریال و بایومواد یا زیست‌مواد را دربرمی‌گیرند، توضیح داد: زیست‌مواد، مواد مصنوعی یا ساخت بشر هستند که به منظور جایگزینی بافت، عضو یا عملکردی از بدن مورد استفاده قرار می‌گیرند. وی با بیان اینکه حوزه فعالیت ما مواد غذایی و دارویی می‌شامل نمی‌شود، اظهار کرد: در طراحی بایومتریال، از مواد طبیعی الهام گرفته و مواد را به شکل متخلل می‌سازیم.

محمد سلطانی، عضو هیئت علمی دانشکده مکانیک دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی نیز ضمن حضور در این گروه‌هایی به برخی فعالیت‌های مرکز پزشکی محاسباتی پرداخت و تشریح کرد: در این مرکز یک کار تحقیقاتی مشترک در زمینه داروسازی (drug delivery) بین ایران و کانادا، تعریف شده که در بیمارستان‌های کانادا پیاده شده است. در این طرح با توجه به آن که داروسازی به مرکز تومور امکان‌ناپذیر است، این موضوع از طریق طیفی که برای تومور طراحی شده، انجام می‌شود.

وی سپس به نور‌گزایی پرداخت و توضیح داد: در دهه بعدی می‌توان برخی بیماری‌ها نظیر چاقی، دیابت و... را از طریق رگ‌زایی و المان‌های شبیه «ترنزی‌رسانی» کنترل کرد. منصور ولی، عضو هیئت علمی دانشکده برق دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی نیز در این گروه‌های حضور یافت و ضمن اشاره به فعالیت اساتید دانشکده برق و کامپیوتر در زمینه شبکه‌های عصبی عمیق در پزشکی، خاطر نشان کرد: یک طرح موفق این دانشکده در حوزه فناوری‌های زیستی، پایش و هدایت بیماران مبتلا به آلزایمر بوده است. وی تشریح کرد: در این طرح با بهره‌مندی از اینترنت اشیا و از طریق اتصال اینترنت به گیرنده همراه بیمار (همچون عینک او و...) ارتباط داده‌های مربوط به خانواده فرد یا پزشک معالج می‌رسد؛ ضمن آن که این طرح در پروتکل درمانی بیمار نیز مؤثر خواهد بود. این عضو هیئت علمی همچنین سایر این فعالیت‌ها را در مان برخی بیماری‌ها و ناهنجاری‌ها مانند صرع و پارکینسون، برطرف کردن برخی معایب و ناتوانی‌ها مانند ناشنوایی و نابینایی و افزودن برخی توانمندی‌ها مانند ارتباط مغز و ماشین عنوان کرد.